

Høringsnotat vedr. ekstern høring af bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning		
	Bemærkninger	Opfølgning
1.	Friluftsrådet	
1.1.	<p><i>Friluftsrådets bakker op om det centrale nationale mål på skovområdet, der sigter mod, at skovlandskaber skal dække 20-25 procent af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede. I forlængelse heraf bakker Friluftsrådet også generelt op om, at der gives statslige tilskud til skovrejsning for at nå målet – og herunder også at der ydes statsligt tilskud til privat skovrejsning, som et instrument til at supplere den statslige skovrejsning.</i></p> <p><i>Friluftsrådet anbefaler dog, at skovens rekreative værdi også tænkes ind i tilskudsordningen, så hensynet til rekreative gevinster indgår som en vigtig del af beslutningen om, hvor skoven skal rejses. Skovene har stor rekreativ værdi for danskerne, og der er et væsentligt samfundsmæssigt tab ved, at der ikke tages hensyn til de rekreative interesser i tilskudsordningen til privat skovrejsning, hvilket blandt andet er dokumenteret af De Økonomiske Råd i deres analyse af værdien af rekreative områder fra 2014.</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at ordningen er et af de fire kollektive virkemidler for kvælstofreduktion. Ordningens formål er kvælstofreduktion og kulstofbinding. Landbrugsstyrelsen har noteret forslaget, men finder ikke anledning til at ændre på bekendtgørelsen, da forslaget ikke understøtter ordningens formål.</p>
1.2.	<p><i>Friluftsrådet foreslår derfor følgende konkrete ændringer af tilskudsordningens prioriteringskriterier:</i></p> <p><i>1. Tilskuddet til privat skovrejsning skal i langt højere grad prioriteres til skove, som ligger bynært.</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen vurderer, at forslaget ligger uden for ordningens formål og vil yderligere komplicere administrationen af</p>

	<p>2. Tilskuddet til privat skovrejsning skal i langt højere grad prioriteres til skove, hvor der etableres adgangsforhold på linje med adgangsforholdene i de statslige skove.</p> <p>3. Tilskuddet til privat skovrejsning skal i langt højere grad prioriteres til skovrejsning i kommuner, hvor der er en lav skovandel.</p>	<p>ordningen. Ordningens formål er kvælstofreduktion og kulstofbinding. Landbrugsstyrelsen finder derfor ikke anledning til at ændre på bekendtgørelsen, da forslaget ikke understøtter ordningens formål.</p>
2.	Landbrug & Fødevarer	
2.1.	<p>Det fremgår af høringsbrevet, at formålet med ordningen er at give støtte til etablering af skov, der kan bidrage til kvælstofreduktion samt til beskyttelse af drikkevand og binding af CO₂. Landbrug & Fødevarer finder det i den forbindelse helt afgørende, at incitamentsstruktur og prioriteringskriterier er med til at sikre opfyldelsen af disse mål.</p> <p>Især er der behov for at fremme N-effekten af de kollektive virkemidler - herunder skovrejsning. Det kan på denne baggrund foreslås, at prioriteringen strammes yderligere op mht. til placering i oplande med indsatskrav og i forhold til retentionen. For sidstnævntes vedkommende kan det fx udmøntes, således at der i prioriteringsskemaet ikke tildeles point til arealer med under 60 pct. retention.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret forslaget, men kan på nuværende tidspunkt ikke vurdere, hvad konsekvenserne vil være ved en sådan ændring. Forslaget giver derfor ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.</p>
2.2.	<p>Landbrug & Fødevarer skal ligesom tidligere år beklage, at det ikke er muligt for ansøger at vælge, hvorvidt man vil anvende pesticider i etableringsfasen eller ej.</p> <p>Den tidligere model (fra blandt andet 2018), hvor ansøger ved fravalg af brugen af pesticider kunne opnå et højere tilskud, gav mulighed for at vælge den løsning, der passede bedst til det givne projekt. Ved at fratage denne mulighed gøres skovrejsning på landbrugsjord mere omkostningstung, da det øger behovet for mekanisk renholdelse i etableringsfasen og eventuel efterbedring.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at anlæg uden anvendelse af pesticider kan medføre forøgede omkostninger til renholdelse. Landbrugsstyrelsen kan oplyse, at det er en politisk beslutning, at der ikke må anvendes pesticider.</p>
2.3.	<p>I den forbindelse er det positivt, at ansøger gives valgfrihed i forhold til etablering med dybdegående jordbearbejdning. Dog vil prioriteringskriterierne i høj grad betyde, at</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p>

	<i>projekter med brug af dybdegående jordbearbejdning vil have svært ved at opnå tilskud, hvilket i realiteten gør det vanskeligt at vælge dette virkemiddel, der reelt set vil kunne være den mest hensigtsmæssigt på et givent areal.</i>	Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at prioritering af projekter uden dybdegående jordbearbejdning forud for projekter med dybdegående jordbearbejdning er udtryk for en politisk prioritering.
2.4.	<i>I forhold til de nye afstandskrav i bekendtgørelsens § 11, skal Landbrug & Fødevarer opfordre til, at der gives mulighed for evt. at dispensere fra disse krav, hvis helt særlige forhold taler herfor og det ikke vil medføre en forringet beskyttelse af fortidsminder eller beskyttet natur.</i>	Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen har noteret bemærkningen. Landbrugsstyrelsen har valgt at lempe på kravet grundet generel modstand fra høringsparterne om, at et fast afstandskrav medfører en række naturmæssige og forvaltningsmæssige uhensigtsmæssigheder. Se i øvrigt punkterne 3.4, 3.10., 4.1 og 6.1.
2.5.	<i>Endvidere skal Landbrug & Fødevarer fremhæve, at det er afgørende, at der sker en hurtig og effektiv sagsbehandling af både tilsagn og udbetaling på tilskudsordningen. Det er endvidere vigtigt, at tilskudsordningen understøttes af et brugervenligt og driftssikkert IT-system og at evt. IT-mæssige udfordringer ikke ender med at skabe problemer for ansøgerne.</i>	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen arbejder løbende med at forbedre ordningen, herunder en hurtig og effektiv sagsbehandling.
3.	De Danske Skovdyrkerforeninger	
3.1.	<i>[...] et årshjul hvor vejledningen lander i juni, kort inden sommerferien og med ansøgningsfrist inden længe efter, er maksimalt uhensigtsmæssigt for erhvervet – og danner grundlag for problemerne med de sene afgørelser lige op til plantesæsonen det følgende år. Fremryk årshjulet 2-3 måneder og meget vil være løst.</i>	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen arbejder løbende på at forbedre ordningen og har noteret sig ønsket om at kommende ansøgningsrunder fremrykkes. En eventuel fremrykning af ordningens ansøgningsrunde vil skulle koordineres med Landbrugsstyrelsens øvrige tilskudsordninger og indarbejdes i styrelsens samlede årshjul.
3.2.	<i>Træartsvalget er frit – med undtagelse af 'nobilis eller nordmannsgran eller planter opført på Miljøstyrelsens liste over invasive arter.' Teksten bør omskrives i både bekendtgørelse og vejledning, da den kan</i>	Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen har noteret bemærkningen og vil rette på

	<p>tolkes således, at der kun må anvendes planter fra bilag 1.</p> <p>Meningen er, at hvis der anvendes nogle af de på bilag 1 nævnte planter skal de opfylde de nævnte provenienskrav.</p>	<p>bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, hvori reglen om træartsvalg fremgår, således at det klart fremgår, at træartsvalget er frit. Vejledningen vil ligeledes blive rettet.</p>
3.3.	<p>Invasive arter spørgsmålet har givet anledning til forvirring – det bør præciseres, at der henvises til Nationallisten (med p.t. 13 arter).</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at der i bekendtgørelsens § 12, stk. 2, allerede henvises til National-listen og EU-listen over invasive arter.</p>
3.4.	<p>Fast afstandskrav til §3 områder bør fjernes Vi anser det som problematisk, at der pludselig er dukket et krav op i §11 om, at der ikke må rejses skov nærmere end 30 meter til et område beskyttet efter naturbeskyttelsesloven §3.</p> <p>Det er en helt nyopfundet problemstilling, der svarer til, at man udvider §3 maskestørrelsen – og der vil jo altid være et naboareal.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret ønsket og vil imødekomme forslaget. Landbrugsstyrelsen vil lempe på kravet om afstand, således at der i stedet lægges vægt på, om skoven etableres under hensyntagen til beskyttede diger, fortidsminder og beskyttede naturtyper. Det vil være en konkret vurdering, som Landbrugsstyrelsen skal foretage bl.a. på baggrund af høring hos kommunen.</p> <p>Se i øvrigt punkterne 2.4, 3.10, 4.1 og 6.1.</p>
3.5.	<p>Afstandskrav til bygninger 'Der gives ikke tilskud til skovrejsning inden for følgende afstande fra have eller bygninger på enhver ejendom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30 meter fra have eller bygninger der ligger øst og nord for skoven. • 15 meter fra have eller bygninger der ligger vest og syd for skoven.' <p>Hvad er definitionen på 'en bygning' – er det også et gammelt skur eller staklade? ... og gælder kravet også på ejers egen ejendom?</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at spørgsmålet, om hvad der anses for at være en bygning, beror på en konkret vurdering. Beskedent byggeri, der har karakter af f.eks. et skur, en staklade, shelter el.lign. anses dog ikke for at være en bygning. Landbrugsstyrelsen vil beskrive forståelsen af begrebet bygning i vejledningen.</p> <p>Se i øvrigt punkt 6.9.</p>
3.6.	<p>Krav om underopdeling af hegn Det problematiske og meningsløse i at stille faste krav om at underopdele hegn over 5 ha er drøftet indgående på teknikermøderne.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p>

	<p><i>Det kan give mening at underopdele hegn – men i så fald normalt i forbindelse med etablering af vildtsluser (der øger hegnslægden) og efter en konkret vurdering (af lodsejer og konsulent) i det foreliggende projekt.</i></p>	<p>Landbrugsstyrelsen har noteret ønsket, og vil arbejde videre med det i det løbende arbejde med at forbedre ordningen. Landbrugsstyrelsen ønsker at indsamle et større vidensgrundlag, der kan understøtte forslaget.</p>
3.7.	<p><i>Plantetal vurderes som plantede planter (§8)</i></p> <p><i>Det fremgår klart af §8 stk. 2, at de gældende krav til plantetal tæller antal levende planter ved plantningstidspunktet. Det burde derfor være klart, at der ved afsyning skal tælles levende såvel som (eventuelt) døde planter med. Investeringen er foretaget - der er ingen, der planter døde planter – og skulle det ske, ville lodsejer næppe betale.</i></p> <p><i>Med den praksis, der foreslås, bærer lodsejeren en unødigt og langstrakt dyrkningsrisiko, som kun kan håndteres ved at plante ekstra planter – og det var netop det, der lå bag forøgelsen af plantetalskravet ved overgangen fra den gamle til den nye ordning. Der er altså tale om forvaltningsmæssig dobbeltkonfekt.</i></p> <p><i>Problemet kunne løses, hvis LBST forpligtede sig til at syne inden for fx 4 uger efter indberetning.</i></p> <p><i>Der mangler endvidere en stillingtagen til, hvor længe kravet om 4.000 levende planter opretholdes – er det i 5 år ... 10 år?</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at ved afsyning og 5 % kontrol skal bekendtgørelsens mindstekrav til antal levende planter overholdes. Dette gælder også, selv om der går lang tid mellem indsendelse af udbetalingsanmodning og afsyning/kontrol. Hvis det konstateres, at der er færre træer på projektarealet, end reglerne tilskriver, foretages en konkret, individuel vurdering af behovet for og omfanget af sanktionering. Er der gået lang tid mellem indsendelse af udbetalingsanmodning og foretaget kontrol/afsyning, indgår dette naturligvis i den konkrete vurdering. Projektejer er dog forpligtet til at pleje projektet i hele opretholdelsesperioden, og der forventes derfor i udgangspunktet ikke noget stort fald i antallet af levende træer.</p> <p>For så vidt angår opretholdelse af projektet, skal tilsagnshaver sikre, at projektet opretholdes i opretholdelsesperioden, som er 5 år, regnet fra datoen for indsendelse af anmodning om slutudbetaling, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 8.</p>
3.8.	<p><i>Plantetal – buske, ammetræer og %'er</i></p> <p><i>Andel af buske, småtræer og ammetræer er igen ændret i løvskovbryn – hold den i ro og hold den gerne på de 60% så der er plads til at arbejde med variation i skovbrynene.</i></p> <p><i>Hvad er et ammetræ – flere træarter er udmærkede ammer samtidig med, at de på visse lokaliteter er fortrinlige hovedtræarter?</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at kravet er nedjusteret efter anvisning fra skovlovsmyndigheden.</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan desuden oplyse, at der ikke findes en udtømmende liste over træarter, der er ammetræer. Det er</p>

	<p>Med formuleringen 'Der kan i en bevoksning indgå en andel på op til 20 % af små træer, buske og/eller ammetræer, som ikke forventes at skulle indgå i det fremtidige krone-tag. Dog må andelen af ammetræer maksimalt udgøre 30 %.' ... er det så 6% amme-træer eller ...?</p>	<p>anvendelsen, der afgør, om et træ anses for at være et ammetræ.</p> <p>Bestemmelsen "Dog må andelen af ammetræer maksimalt udgøre 30 %" udgår, da indblandingsprocenten er blevet reduceret.</p>
3.9.	<p>Skovbryn</p> <p>Hvorfor kan eksisterende læhegn og småbeplantninger ikke indgå som skovbryn hvis de pålægges fredskovspligt og der ikke ydes tilskud til dem?</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at det stilles krav til skovbrynenes sammensætning. Der er i sagsbehandlingen ikke mulighed for at kontrollere, om eksisterende læhegn/småbeplantning opfylder ordningens krav til skovbryn.</p>
3.10.	<p>'Krav om 100 meters afstand til beskyttede fortidsminder.'</p> <p>Vi går ud fra, der er tale om en præcisering eller tydeliggørelse, der indebærer, at selv om kommunen skulle dispensere for et 100 m krav, kan man ikke opnå tilskud – og <u>ikke</u> at der indføres en ny 'tilskudsretlig' beskyttelseszone omkring fortidsminder uden beskyttelseszone.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har valgt at lempe på kravet grundet generel modstand fra høringsparterne om, at et fast afstandskrav medfører en række naturmæssige og forvaltningsmæssige uhensigtsmæssigheder.</p> <p>Se i øvrigt punkterne 2.4, 3.4, 4.1 og 6.1.</p>
3.11.	<p>'Prydvækster, frugtplantager, skovlandbrug, pyntegrønt, juletræer, energiafgrøder og lignende bevoksning anses ikke for skov og disse anses derfor som landbrugsmæssig drift. Dog skal du som ansøger være opmærksom på at landbrugsjorden fortsat skal have bidraget til indkomsten. Ved juletræer i omdrift forstås en produktion, hvor arealet har været i kontinuerlig drift. Ved pyntegrønt i kort omdrift forstås en produktion, hvor træerne giver indtægt fra pyntegrønt. Begrebet kort omdrift er dels udtryk for, at træerne fældes før de er hugstmodne, og dels for perioden med rentable indtægtsmuligheder. Regnskabsbilag kan dokumentere, at der er landbrugsmæssig drift.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen noterer sig, at bemærkningen ikke er et forslag eller en kommentar til bekendtgørelsesudkastet.</p>

	<i>Vi regner med, at en forpagtningsafgift dokumentation på at arealet har givet indkomst?</i>	
4.	HedeDanmark	
4.1.	<p>Fortidsminder, beskyttede diger og § 3 arealer</p> <p><i>Vi bemærker, at Landbrugsstyrelsen ligger op til, ikke at give tilskud til skovrejsning på arealer som grænser op til beskyttede fortidsminder (100 meter), beskyttede diger (2 meter) og § 3 arealer (30 meter). Efter vores opfattelse er der en række uhensigtsmæssigheder ved dette. Først og fremmest er vi dog uforstående overfor at Landbrugsstyrelsen, som ikke er myndighed på det pågældende område, vælger at tilsidesætte de faglige vurderinger, som foretages af sagsbehandlerne ude i kommunerne. I kommunerne sidder netop fagpersonale, som ud fra en konkret faglig vurdering fastsætter afstandskrav til det enkelte fortidsminde, beskyttede dige eller § 3 areal.</i></p> <p><i>Ift. fortidsminder er det desuden uklart om afstandskravet på 100 meter også gælder ikke synlige fortidsminder (f.eks. overpløjede gravhøje) som ikke jf. Naturbeskyttelseslovens § 18 har en beskyttelseslinje, men dog trods det må betragtes som beskyttede fortidsminder. Dette vil stramme lovgivningen uden at gavne det landskabelige formål med beskyttelseszonen.</i></p> <p><i>Ifm. fortidsminder er det ofte set, at et fortidsminde ligger omkranset af skov, som i nogle tilfælde endda allerede er pålagt fredskovspligt. Beskyttelseszonen omkring sådan et fortidsminde kan dog sagtens række udover det skovbevoksede areal og ind i et dyrket areal. I sådan et tilfælde giver det kun mening, at den kommunale sagsbehandler ud fra en konkret vurdering har mulighed for at dispensere fra beskyttelseszonen på de 100 meter.</i></p> <p><i>Ift. afstanden på 30 meter til §3 arealer vil konsekvensen af Landbrugsstyrelsens tilgang</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret ønsket og vil imødekomme forslaget. Landbrugsstyrelsen vil lempe på kravet om afstand, således at der i stedet lægges vægt på om skoven etableres under hensyntagen til beskyttede diger, fortidsminder og beskyttede naturtyper. Det vil være en konkret vurdering, som Landbrugsstyrelsen skal foretage bl.a. på baggrund af høring hos kommunen.</p> <p>Se i øvrigt punkterne 2.4, 3.4, 3.10. og 6.1.</p>

	<p>være, at man mindsker lodsejernes incitament til at udtage arealer af landbrugsmæssig drift fordi de grænser op til f.eks. § 3 moser, søer og vandløb. Dette vil ingenlunde være til fordel for §3 områderne, da de så fortsat vil være udsat for påvirkning ifm. markdriften.</p>	
4.2.	<p>Kulturhegn</p> <p>Vi bemærker, at Landbrugsstyrelsen ligger op til at bibeholde kravet om, at individuelle indhegninger ikke må overstige 5 ha. At der i en 7 ha stor skovrejsning skal etableres et tværhegn besværliggør dog den efterfølgende rensning af skovrejsningen, fordi der ifm. hegnet skal etableres vendespor på begge sider af tværhegnet. I praksis betyder det, at der skal laves et 3-4 meter bredt vendespor på hver side af den tværgående hegnstråd, hvilket så medfører, at sporet bliver for bredt ift. krav om max. 6 meter spor i skovrejsninger. Ved at hæve grænsen til 10 ha ville det øge muligheden for at placere vildthegnene langs naturlige skel såsom læhegn, grøfter, diger etc.</p> <p>Hvis arealbegrænsningen tilsigter at skabe passage for vildtet, er det værd at bemærke, at det, at der etableres et tværgående hegn, ikke gør det lettere for vildtet at passere indhegningen. Hvis man med arealbegrænsningen ønsker at muliggøre vildtets passage, skal man derimod arbejde med øgede muligheder for og ekstra tilskud til hegn til indlæggelse af vildtkorridorer i skovrejsningsprojekter. Vildtkorridorer tilgodeser vildtets færden og i mange tilfælde reducerer det også trykket på hegnet. Vi ønsker at have mulighed for at benytte os af korridorer, men ikke at det skal være et decideret krav. Vi oplever at anvendelsen af korridorer kommer helt naturligt, da ejer og konsulenter kun har interesse i anvendelsen, hvis der er behov. Behovet for korridorer hænger ikke nødvendigvis sammen med skovens størrelse, så det er ikke 1:1 at indfører regler her. Ifm. korridorer ønsker vi mulighed for ikke at anvende skovbryn op til korridoren, som typisk er 10-15m bred. Dvs. at højskoven støder op til korridoren på begge</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret sig ønsket og vil arbejde videre med det i det løbende arbejde med at forbedre ordningen. Landbrugsstyrelsen ønsker at indsamle et større vidensgrundlag, der kan understøtte forslaget. Det er i dag muligt at anlægge hegnet, så der indarbejdes faunapassager i skovrejsningsprojekter.</p>

	<p>sider. Korridoren skal altså ikke opfattes som noget der fragmentere skoven, sådan at korridorer også kan anvendes på de mindre projekter.</p>	
4.3.	<p>Skovens areal</p> <p><i>Vi bemærker, at der i et skovrejsningsprojekt må indgå lysåbne arealer op til 0,1ha. Betyder det ét pr. ha eller ét pr. projekt? Hvordan vurderes antallet af lysninger og hvordan vurderes det, om lysningerne indgår naturligt i landskabet? Subjektive vurderinger giver grobund for forvirring, ringere rådgivning af kunder, og potentielt flere høringer ifm. sagsbehandlingen.</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at der må indgå utilplantede arealer, hvor det enkelte areal må være op til 0,1 ha. Formålet med, at der kan indgå utilplantede arealer på op til 0,1 ha er, at der skal være mulighed for at fritage fugtige lavninger, frosthuller og lign. fra at blive tilplantet. Plantetalskravet skal fortsat opfyldes på det samlede areal. Lysåbne arealer på over 0,1 ha kan ikke medregnes som en del af projektarealet og kan ikke modtage tilskud til privat skovrejsning. Hvis der anlægges lysåbne arealer, skal disse være integreret i skovarealet. Det lysåbne areal vil kunne medregnes i det fredskovspligtige areal.</p>
4.4.	<p>Yderligere forpligtigelser til projekter med tilskud til privat skovrejsning</p> <p><i>Vi bemærker, at Landbrugsstyrelsen ligger op til at reducerer den mulige procentvise indblanding af mindre træer og buske sammenlignet med tilskudsordningen 2020. Efter vores opfattelse er dette en uhensigtsmæssig beslutning, da det simpelthen reducerer den læggevende effekt af skovbrynet. Desuden vil skovbryn med en større procentvis indblanding af mindre træer og buske være en fordel for både insekt- fugle- og dyreliv. En tilsvarende kommentar skal knyttes til oplægget om at reducere den mulige procentvise indblanding af mindre træer og buske i hovedskoven.</i></p> <p><i>Skovbryn, gradient: vi ønsker at kunne plante udelukkende buske yderst og gradvist højere arter jo længere ind i skovbrynet vi kommer. Det er et ønske vi har haft i flere år, da vi oplever at buskene inderst i skovbrynet, ikke kan klare konkurrencen med træerne. Efter 5-</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at kravet er nedjusteret efter anvisning fra skovlovsmyndigheden.</p> <p>For så vidt angår fordelingen af buske og træer i skovbryn, har Landbrugsstyrelsen noteret sig ønsket i forhold til det fortløbende arbejde med at forbedre ordningen.</p>

	<i>7 år er disse buske døde – skygget væk. En gradient er teoretisk en god tanke, men svær at håndtere i virkeligheden.</i>	
5.	Danmarks Naturfredningsforening	
5.1.	<i>Danmarks Naturfredningsforening finder, at skovrejsning kan yde et vigtigt bidrag i forhold til en række væsentlige udfordringer, som vi som samfund står overfor, og ud over de ovennævnte problemstillinger med klima, grundvandsbeskyttelse og rigelig næringsstofftilførsel til vandmiljøet, savnes det, at også en indsats for at styrke biodiversiteten i form af etablering af nye levesteder og sammenbinding af eksisterende skovområder fx inden for Det grønne Danmarkskort prioriteres i tilskudsordningen. Ligeledes er der behov for at prioritere anlæg af nye skove med rekreative muligheder for øje, særligt i de egne, hvor disse muligheder er begrænsede, fordi der mangler skov- og naturområder. Fremme af biodiversitet og rekreative interesser bør således indgå i ordningens prioriteringskriterier.</i>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at ordningen er et af de fire kollektive virkemidler for kvælstofreduktion. Ordningens formål er kvælstofreduktion og kulstofbinding. Landbrugsstyrelsen finder ikke anledning til at ændre på bekendtgørelsen, da forslaget ikke understøtter ordningens formål.</p>
5.2.	<i>DN støtter muligheden for at skov også kan etableres ved naturlig tilgroning, men at det bør gøres muligt inden for ordningen at lade mere end 10% af skovarealet foregå ved naturlig tilgroning, herunder også for at fremme biodiversiteten og erfaringer med etablering af skov ved naturlig tilgroning. Der bør også gives mulighed for mere spredt tilplantning suppleret med naturlig tilgroning.</i>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at det ikke er muligt at efterkomme ønsket om at lade mere end 10 % af skovarealet foregå ved naturlig tilgroning, da skovlovens § 10, nr. 4 sætter en begrænsning for andelen af lysåbne arealer. På tidspunktet for fredskovspålæggelsen bliver arealer til naturlig tilgroning i ordningen anset for at være et lysåbent areal. Desuden skal det gøres klart, at ordningens formål ikke er at understøtte biodiversiteten.</p>
5.3.	<i>I bekendtgørelsen er opstillet en række krav til åbne arealer, afstand mellem tilplantede delområder og størrelse af disse, samt krav om at vedplanterne skal fordeles jævnt over området. Denne stramme regulering bør afløses af kort over de pågældende områder,</i>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen noterer, at forslaget støtter op om udformningen af en sund skov. Landbrugsstyrelsen vurderer dog, at</p>

	<i>hvor der tages udgangspunkt i de naturgivne forhold på området og det omgivende landskab, således at de nye skove kan anlægges med lavninger og vådområder eller tørre partier med lysåben natur og skovlysninger for at skabe variation og naturlig tilpasning af skoven. En sådan variation vil højne skovens naturværdi og muligheden for at egns karakteristiske træer og buske kan få mulighed for at indvandre i skoven, samt give et mere varieret og robust skovbillede.</i>	forslaget vil komplicere administrationen af ordningen yderligere og at det vil forudsætte naturfaglig indsigt hos ansøgerne. Landbrugsstyrelsen ønsker den bredest mulige ansøgerfelt på ordningen. Landbrugsstyrelsen finder derfor ikke anledning til at ændre på kravene i bekendtgørelsen.
5.4.	<i>DN finder det positivt, at ordningen nu er suppleret med afstandskrav til beskyttede naturområder, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt til beskyttede diger og fortidsminder, så disse ikke skjules i landskabet, udsættes for skygge eller for pres fra frøkilder af buske og træer, som kan fremme tilgroning.</i>	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen har noteret sig bemærkningen, men har valgt at lempe på kravet på baggrund af de samlede høringssvar, hvor der henvises til, at et fast afstandskrav medfører en række naturmæssige og forvaltningsmæssige uhensigtsmæssigheder. Se i øvrigt punkterne 2.4, 3.4, 3.10, 4.1 og 6.1.
5.3.	<i>DN finder det ønskeligt at skovene mod alle verdenshjørner anlægges med brede løvtræsbryn på mindst 20 m og gerne 40 m bredde. Skovbryn er ud over at være vigtige lægivere også levested for de vilde hjemmehørende træ- og buskarter, samt en lang række vilde plante- og dyrearter.</i>	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at det ikke er muligt at imødekomme forslaget, da landdistriktsprogrammet begrænser muligheden for det. Se punkt 8.2.5.3.1.6. i landdistriktsprogrammet.
5.4.	<i>De nye skove bør anlægges med henblik på at de kan drives efter principperne i naturnær skovdrift med vedvarende skovklima og hvor det undgås at etablere store ensartede og ensaldrende bevoksninger med senere renafdrift som mål. Det er både skovbrugsmæssigt og naturmæssigt veldokumenteret, at naturnær skovdrift medfører en lang række fordele også set i forhold til grundvandsbeskyttelse og tilbageholdelse af næringsstoffer, sunde og robuste skove samt højere biodiversitet.</i>	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen vurderer, at forslaget yderligere vil komplicere administrationen af ordningen, og at det vil forringe ordningens omkostningseffektivitet. Landbrugsstyrelsen finder derfor ikke anledning til at ændre på bekendtgørelsen.

5.5.	<p><i>DN skal bemærke at plantning af ær/ahorn på gode jordboniteter kan medføre en problematisk stor frøspredning og opvækst og dominans i skovbevoksninger og af nærliggende lysåbne naturområder. Dette bør indgå i vurderingen af valg af træarter på de enkelte lokaliteter.</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret sig ønsket ift. det løbende arbejde med at forbedre ordningen. Landbrugsstyrelsen ønsker at indsamle et større vidensgrundlag, der kan understøtte forslaget.</p>
6.	<p>Dansk Skovforening</p>	
6.1.	<p><i>Fast afstandskrav til §3 områder bør fjernes (§ 11)</i></p> <p><i>Dansk Skovforening anser det som dybt problematisk, at der i bekendtgørelsens § 11 er indført et krav om, at der ikke må rejses skov nærmere end 30 meter til et efter naturbeskyttelsesloven §3 beskyttet område.</i></p> <p><i>Der er ikke fagligt argumenteret for indførelsen af dette krav, og vi er uforstående, da alle projekter i forvejen bliver sendt i høring hos kommunerne, der er myndighed på §3. Kommunerne har dermed mulighed for at stille krav om afstand til skovrejsningen, hvis det vurderes at påvirke § 3 arealet negativt. Erfaringen er, at kommunerne oftest har vurderet at et mindre eller intet afstandskrav er nødvendigt. Skovrejsning op til visse typer §3 områder kan også være en fordel for naturen, så der fx er en mindre næringsstofpåvirkning end fra dyrkede marker og mindre udvaskning til vandmiljøet.</i></p> <p><i>Dansk Skovforening mener derfor, at kravet om en standardafstand på 30 meter til §3 beskyttet natur bør udgå. Det bør være op til kommunerne at vurdere, om der er behov for afstand til skovrejsningsprojektet, og i givet fald hvor stor afstand.</i></p> <p><i>Det er yderst vigtigt, at der kommer en hurtig udmelding fra jer om hvorvidt I forventer at fjerne eller bibeholde afstandskravet, da det har stor betydning for mange allerede planlagte projekter såvel som de projekter, der skal indgås over sommeren.</i></p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret ønsket og vil imødekomme forslaget. Landbrugsstyrelsen vil lempe på kravet om afstand, således at der i stedet lægges vægt på, om skoven etableres under hensyntagen til beskyttede diger, fortidsminder og beskyttede naturtyper. Det vil være en konkret vurdering, som Landbrugsstyrelsen skal foretage bl.a. på baggrund af høring hos kommunen.</p> <p>Se i øvrigt punkterne 2.4, 3.4, 3.10, 4.1 og 6.1.</p>

<p>6.2.</p>	<p><i>Klimaskov bør vægtes højere (bilag 5 m.m.) Der bør i ordningen være større fokus på skov med klimaformål. Det være sig både i prioriteringen, hvor det pt kun er arealer med kvælstofindsatsbehov, der har mulighed for en høj prioritering og i tilskudstørrelse for nål.</i></p> <p><i>Tilskuddet til etablering af nåleskov er uforholdsmæssig lavt, og der er begrænsninger på muligheden for at blande nål ind i løv ikke mindst i skovbryn. Nåletræ er hurtige til at komme i god vækst (og opsuge CO₂) og er også det mest anvendelige til mange byggematerialer, som der er behov for i den grønne omstilling. Det er også værd at bemærke, at vi har områder i Danmark, hvor løvtræerne vokser langsomt og har trange kår, og hvor det det giver bedre mening af rejse nåleskov, som klarer sig langt bedre.</i></p> <p><i>Der stilles krav om en maksimal andel af ammetræer. Vi mener at denne andel er sat for lavt. Det er vist flere steder, blandt andet i en rapport fra Københavns Universitet, at det giver en ganske positiv og hurtig udnyttelse af lys og vand, hvis der plantes powerkulturer og der plantes i spor, som først ryddes senere, når der kan tages træ ud til flis. Det er ærgerligt at den model ikke kan anvendes ved privat skovrejsning og dermed være med til at øge vores CO₂ optag og mulighed for at fortrænge fossilt kulstof.</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret sig ønsket om, at tilskudssatsen for nåleskov justeres, og vil arbejde videre med det i det løbende arbejde med at forbedre ordningen.</p> <p>Landbrugsstyrelsen finder derudover forslaget om at øge andelen af ammetræer interessant, og vil medtage bemærkningen i det videre arbejde med at forbedre og videreudvikle ordningen.</p>
<p>6.3.</p>	<p><i>Krav om opdeling af hegninger bør oplødes (§16)</i></p> <p><i>Der er fastholdt et krav om at hegninger over 5 ha skal opdeles. Der mangler også her et fagligt argument for årsagen. Det er en anden sag, hvis det er i forbindelse med etablering af korridorer, men blot en hegnslinje gennem en plantning har intet formål. Til gengæld gør kravet om opdeling den mekanisk renholdelse yderst besværlig, hvorfor det kan være svært at overholde en fornuftig afstand mellem de yderste rækker af planter. Det bør være muligt for ansøger at vælge hvorvidt der er behov for opdeling. Muligheden for afvigelser i særlige situationer giver ikke den fornødne tryghed i tolkningen. Det bør i stedet være en</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret ønsket, og vil arbejde videre med det i det løbende arbejde med at forbedre ordningen. Landbrugsstyrelsen ønsker at indsamle et større vidensgrundlag, der kan understøtte forslaget. Det er i dag muligt at anlægge hegnet, så der indarbejdes faunapassager i skovrejsningsprojekter.</p> <p>Se i øvrigt punkt 3.6 og 4.2.</p>

	<p>mulighed at opdele hegninger, hvis det giver mening i det enkelte projekt.</p> <p>Det er svært at finde en faglig forklaring på at arealer med naturlig tilgroning skal hegnes individuelt, og kravet bør udgå.</p>	
6.4.	<p>Positivt at der nu regnes fra indsendelse af indberetning og at ansøgningsperioden først slutter ultimo september (§5)</p> <p>Det er glædeligt at konstatere, at der nu regnes i år efter indsendelse af anmodning for slutudbetaling frem for selve slutudbetalingen. Ligeledes er det glædeligt at ansøgningsperioden ikke kun ligger i sommerferien denne gang. Optimalt ønsker vi, at ansøgningsrunden slet ikke er over sommerferien.</p> <p>Det er stadig vigtigt, at den endelige bekendtgørelse og vejledning kommer ud hurtigst muligt, så ansøgerne har mulighed for at tilpasse projekterne, hvis der er behov for ændringer i forhold til høringsversionen.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen tager bemærkningen til efterretning.</p>
6.5.	<p>Tilskudssatser trænger til at blive justeret (§17)</p> <p>Tilskudssatserne for skovrejsning har ikke ændret sig i en årrække og det til trods for den almindelige inflation og ikke mindst stigende plantepreiser. Satserne bør hæves og følge prisudviklingen.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Tilskudssatserne er, jf. EU-regelsættet, fastsat på grundlag af en vurdering af de faktiske omkostninger forbundet med etablering af skov.</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret sig ønsket om en justering af tilskudssatsen og vil arbejde videre med det i det løbende arbejde med at forbedre ordningen.</p>
6.6.	<p>Plantetal vurderes som plantede planter (§8)</p> <p>Det fremgår af §8 stk. 2, at de gældende krav til plantetal tæller antal levende planter ved plantningstidspunktet. Det bør derfor være klart, at der ved afsyning tælles levende såvel som eventuelt døde træer med eftersom der er tale om et investeringstilskud, hvor investeringen er foretaget.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at ved afsyning og 5 % kontrol skal bekendtgørelsens mindstekrav til antal levende planter overholdes. Dette gælder også, selv om der går lang tid mellem indsendelse af udbetalingsanmodning og afsyning/kontrol. Hvis det konstateres, at der er færre træer på projektarealet, end</p>

		<p>reglerne tilskriver, foretages en konkret, individuel vurdering af behovet for og omfanget af sanktionering. Er der gået lang tid mellem indsendelse af udbetalingsanmodning og foretaget kontrol/afsyning, indgår dette naturligvis i den konkrete vurdering. Projektejer er dog forpligtet til at pleje projektet i hele opretholdelsesperioden, og der forventes derfor i udgangspunktet ikke noget stort fald i antallet af levende træer.</p> <p>Se i øvrigt punkt 3.7.</p>
6.7.	<p><i>Andel af buske, småtræer og ammetræer er igen ændret i løvskovbryn (§13)</i></p> <p><i>Den procentvise tilladte andel af buske, småtræer og ammetræer er igen ændret, så den nu er max 40% mod max 60% sidste år. Dansk Skovforening foreslår, at man lægger sig fast på et tal, så det ikke svinger fra år til år og anmoder om mest mulig fleksibilitet. Vælges 60% igen er der større metodefrihed og mindre risiko for tvister omkring hvorvidt træer er ammetræer eller bestandstræer. Det er vigtigt, at der er forståelse for at fx rødæl godt kan være valgt som bestandstræ i lavbundsområder, nu asken ikke er oplagt længere.</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at kravet er nedjusteret efter anvisning fra skovlovsmyndigheden.</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan desuden oplyse, at der ikke findes en udtømmende liste over træarter, der er ammetræer. Det er anvendelsen, der afgør om et træ anses for at være et ammetræ.</p> <p>Se i øvrigt punkt 3.8.</p>
6.8.	<p><i>Skovens arrondering (§10)</i></p> <p><i>Der bør indsættes et "som udgangspunkt" for at skoven altid skal være mindst 40 meter bred. Der kan i særlige tilfælde være en landskabelig god begrundelse for at skoven over en kortere strækning er under 40 meter bred.</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen gør opmærksom på, at der skal indføres en særlig dispensationsbestemmelse, såfremt der skal være en undtagelse til hovedreglen. Landbrugsstyrelsen ikke for nuværende grundlag for at indføre en dispensationsbestemmelse.</p>
6.9.	<p><i>Afstandskrav til beboelse (§11)</i></p> <p><i>Der står at afstandskravet er gældende til bygninger og have. Her bør der stå beboelsesbygninger, så et skur i baghaven ikke kan indgå som en bygning, hvortil der skal regnes afstandskrav.</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen fastholder, at afstandskravet i § 11 skal være gældende for 'bygninger', idet styrelsen ikke har muligheden for at vurdere anvendelsen af den enkelte bygning.</p>

		<p>Beskedent byggeri, der har karakter af f.eks. et skur, en staklade, shelter el.lign., anses dog ikke for at være en bygning. Landbrugsstyrelsen vil beskrive forståelsen af begrebet bygning i vejledningen.</p> <p>Det bemærkes samtidig, at et skur i baghaven vil være omfattet af afstandskravet, idet afstandskravet også gælder til haver.</p> <p>Se i øvrigt punkt 3.5.</p>
6.10.	<p><i>Træartsvalg (§12)</i></p> <p><i>Teksten bør omskrives, da den kan tolkes til at der kun må anvendes planter fra bilag 1. Det, der menes må være, at hvis der anvendes nogle af de på bilag 1 nævnte planter skal de opfylde de nævnte provenienskrav.</i></p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret sig bemærkningen og vil rette på bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, hvori reglen om træartsvalg fremgår, således at det klart fremgår, at træartsvalget er frit.</p> <p>Se i øvrigt punkt 3.2.</p>
6.11.	<p><i>Andel ammetræer (§14)</i></p> <p><i>Det fremgår at: "Der kan i en løvtræbevoksning indgå en andel på op til 20 % af små træer, buske og/eller ammetræer, som ikke forventes at skulle indgå i det fremtidige kronetag. Dog må andelen af ammetræer maksimalt udgøre 30 %". Ud fra den sætning står det lidt uklart hvad der menes. Gælder det at der kun må være 30% af 20% ammetræer, hvilket svarer til knap 7%?</i></p> <p><i>Det står stadig ikke helt klart hvordan ammetræer defineres, hvorfor det er utrygt fx at etablere elleafdelinger, som eller kan give god mening i de lavere områder. Det er derfor vigtigt, at der i kontroløjemed ses på intentionen med træerne frem for arten. Kan det sikres tekstmæssigt vil det være godt.</i></p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret sig bemærkningen og kan hertil oplyse, at bestemmelsen "Dog må andelen af ammetræer maksimalt udgøre 30 %" vil udgå, da indblandingsprocenten er blevet reduceret.</p> <p>Se i øvrigt punkt 3.8.</p>
6.12.	<p><i>Tid til ejerskifte bør forlænges (§20)</i></p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p>

	<i>Det kan være svært at få alt papirarbejdet afsluttet på 3 måneder, hvorfor fristen bør forlænges.</i>	Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at styrelsen ifm. kontrol af projektet er nødt til at vide, hvem der har rådighed over arealet på ethvert givent tidspunkt. Derfor er det vigtigt, at ejerskifter bliver noteret hurtigt.
6.7.	<p><i>Ændringsanmodninger har for lang sagsbehandlingstid (6.3)</i></p> <p><i>Der har været lange svartider i forhold til ændringer – så lange at det ikke er rimeligt at ansøger ikke kan udføre ændringerne. Der bør derfor være mulighed for at godkende ændringer med tilbagevirkende kraft eller indsættes en note om, at hvis LBST ikke har svaret inden for max. 10 arbejdsdage er ændringen godkendt.</i></p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at nogle projektændringer først er kendte for ansøgeren, når skovrejsningsprojektet er gennemført. Med den nuværende restriktive bestemmelse i § 18, stk. 3 mangler den nødvendige hjemmel til at ansøger kan få godkendt sit projekt og dermed udbetalt sit tilskud.</p> <p>I den forbindelse vil Landbrugsstyrelsen gøre det muligt at ansøge om ændring af et projekt, efter ændringen er gennemført, for ansøgers egen regning og risiko. Landbrugsstyrelsen vil fortsat vurdere ændringsanmodningen i forhold til, om projektet lever op til ordningens kriterier og forpligtelser, samt vurdere, om projektet ville være blevet prioriteret i første omgang.</p>

Høringssvarene kan ses i deres fulde længde på høringsportalen.